Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/2956

16.6.2025

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité

Strategisch partnerschap EU-India

(initiatiefadvies)

(C/2025/2956)

Rapporteur: **Aurel Laurențiu PLOSCEANU**

Adviseur	Maria GAVOUNELI, adviseur van de rapporteur (groep I)
Besluit van de voltallige vergadering	18.1.2024
Rechtsgrond	Artikel 52, lid 2, van het reglement van orde
	Initiatiefadvies
Bevoegde afdeling	Externe betrekkingen
Goedkeuring door de afdeling	10.3.2025
Goedkeuring door de voltallige vergadering	26.3.2025
Zitting nr.	595
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	180/1/1

1. Conclusies en aanbevelingen

1.1. Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) dringt er bij de Europese Commissie op aan consequent te werken aan de opwaardering van het strategisch partnerschap met India, de grootste formele democratie ter wereld, en een nieuwe ambitieuze routekaart voor te stellen die is aangepast aan de huidige politieke en strategische omstandigheden.

1.2. Het EESC verzoekt de Europese Commissie de onderhandelingen met India over een vrijhandelsovereenkomst met spoed op te voeren, zodat India een preferentiële partner van de Europese Unie in een strategische context wordt.

1.3. De samenwerking tussen de EU en India moet op alle gebieden worden uitgebreid en er moet verder worden ingezet op een eerlijke, inclusieve en op regels gebaseerde internationale handel, voortbouwend op onze gedeelde geschiedenis, de waarden van onze oude beschavingen en ons gemeenschappelijk begrip van de hedendaagse realiteit.

1.4. Het EESC beveelt aan de samenwerking tussen de EU en haar lidstaten met India te bevorderen in het kader van bilaterale en multilaterale projecten op het gebied van infrastructuur, bouw — met name de aanleg van diepzeehavens en luchthavens — en energieconnectiviteit.

1.5. Het EESC pleit voor verdere verdieping van de samenwerking tussen de EU en haar lidstaten met India op het gebied van defensie en veiligheid, met name in de O&O- en innovatiesector, met inbegrip van gezamenlijke projecten op het gebied van ruimtevaart en producten voor tweeërlei gebruik, met bijzondere nadruk op de bijdrage van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's).

1.6. Het EESC beveelt aan om de samenwerking tussen de EU en haar lidstaten met India te bevorderen in het kader van gezamenlijke projecten op het gebied van maritieme veiligheid, met name in het westelijke deel van de Indische Oceaan en de scheepvaartroutes die daar doorheen lopen.

1.7. De culturele uitwisselingen tussen de EU en haar lidstaten met India moeten verder worden uitgebreid, met name door middel van universitaire samenwerking en studentenuitwisselingen, evenals uitwisselingsprogramma's voor onderwijzend en wetenschappelijk personeel.

1.8. Het EESC beveelt aan de samenwerking met India in het kader van de economische corridor India–Midden-Oosten–Europa (IMEC) uit te breiden; hiertoe zal het EESC binnenkort een uitgebreid advies over het IMEC-project opstellen.

1.9. Het nieuwe partnerschap tussen de EU en India moet bijdragen aan de ratificatie en tenuitvoerlegging van de belangrijkste IAO-verdragen en aan de geleidelijke terugdringing van zwartwerk. Derhalve roept het EESC de Raad van de EU, de Europese Commissie en de EU-lidstaten op om maatschappelijke organisaties evenals de sociale partners met spoed te betrekken bij het onderhandelingsproces via een permanente adviesstructuur ([1]). Tot slot moet in de vrijhandelsovereenkomst een ambitieus hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling worden opgenomen, met een structurele toezichthoudende en adviserende rol voor maatschappelijke organisaties en de sociale partners, aan beide zijden ([2]).

1.10. Het EESC roept de Europese Raad, de Europese Commissie en de EU-lidstaten op om indien mogelijk de rondetafelconferentie EU-India van het EESC nieuw leven in te blazen en het maatschappelijk middenveld daarbij te betrekken.

1.11. Het EESC is ingenomen met de komende top EU-India, met inbegrip van de jongerentop, en is bereid om daaraan een bijdrage te leveren.

2. **Algemene opmerkingen**

2.1. *Bilaterale betrekkingen en partnerschap tussen de EU en India*

2.1.1. Met een bevolking van 1,4 miljard inwoners is India 's werelds meest bevolkte land. De Wereldbank verwacht dat India tegen 2030 Japan en Duitsland zal inhalen en de op twee na grootste economie ter wereld zal worden. De Indiase kamer van koophandel en industrie verwacht dat India tegen 2026 de op drie na grootste wereldeconomie zal zijn, groter dan Japan, met een verwacht bbp-groeipercentage van 6,8 % in 2024 en 7,7 % in 2026.

2.1.2. Als de twee grootste democratieën ter wereld zijn de Europese Unie en India eensgezind in hun streven naar een op regels gebaseerde wereldorde, effectief multilateralisme en duurzame ontwikkeling. In 2004 werd India aangewezen als een van de strategische partners van de EU. Daarnaast heeft India strategische partnerschappen ontwikkeld met EU-lidstaten zoals Duitsland, Frankrijk en Griekenland, en streeft het ernaar de bilaterale samenwerking en de strategische dialoog verder uit te breiden.

2.1.3. In **2022** werd het **60-jarig bestaan van de bilaterale betrekkingen tussen de EU en India** gevierd, en werden een aantal belangrijke verwezenlijkingen in de schijnwerpers gezet:

— De EU was in 2023 de grootste handelspartner van India, goed voor 124 miljard EUR aan goederenhandel, ofwel 12,2 % van de totale Indiase handel (tegenover 10,8 % voor de VS en 10,5 % voor China).

— De buitenlandse directe investeringen (BDI) van de EU in India bedroegen dat jaar 108,3 miljard EUR, een duidelijke stijging ten opzichte van de 82,3 miljard EUR in 2019.

— De EU is met 17,5 % van het totaal de op één na grootste bestemming voor de Indiase uitvoer (tegenover 16,7 % voor de VS en 3,7 % voor China).

— De goederenhandel tussen de EU en India is de afgelopen tien jaar met bijna 90 % toegenomen, terwijl de handel in diensten in 2023 goed was voor 50,8 miljard EUR (tegenover 30 miljard EUR in 2020).

— De 6 000 EU-bedrijven die actief zijn in India hebben 1,7 miljoen directe banen en nog eens 5 miljoen indirecte banen gecreëerd.

— De Europese Investeringsbank (EIB) heeft meer dan 3 miljard EUR geïnvesteerd in infrastructuur-, energie- en klimaatprojecten in India.

([1]) PB C 290 van 29.7.2022, blz. 11.
([2]) PB C 140 van 21.4.2023, blz. 69.

2.1.4. De samenwerking tussen de EU en India in de periode 2020-2025 werd en wordt aangestuurd door de **routekaart voor een strategisch partnerschap tussen de EU en India** ([3]), de **EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio** ([4]) en de **Global Gateway-strategie** ([5]).

2.1.5. **Parlementaire betrekkingen:** een delegatie van leden van het Europees Parlement bracht van 18 t/m 20 december 2023 een bezoek aan India voor de 15e interparlementaire bijeenkomst. De **Commissie internationale handel (INTA) van het Europees Parlement** heeft op 19 en 20 maart 2025 de status van de betrekkingen tussen de EU en India besproken, in de nasleep van haar **bezoek van 24 t/m 26 februari 2025 aan India** om een beter inzicht te krijgen in het Indiase standpunt ten aanzien van de huidige handelsbesprekingen.

2.2. *Achtergrondinformatie: het buitenlands beleid van India*

2.2.1. **De betrekkingen tussen India en China**, die door het dodelijke grensconflict in 2020 een kantelpunt bereikten, domineren het buitenlands en veiligheidsbeleid van Delhi en zijn de belangrijkste drijfveer achter het Indiase streven naar multipolariteit (of "multi-alignment"). In de marge van de BRICS-top (oktober 2024) hebben India en China een belangrijke stap in de richting van normalisering van de grenssituatie gezet door hun goedkeuring te hechten aan de hervatting van i) patrouilles langs de bestandlijn (de zogenaamde Line of Actual Control) en ii) gesprekken tussen de speciale vertegenwoordigers over de grenskwestie (die sinds 2019 zijn opgeschort).

2.2.2. Het **partnerschap tussen India en Rusland** is een hoeksteen van het Indiase beleid op het gebied van strategische veiligheid en het "multipolaire" buitenlands beleid. Premier Modi reisde in juli 2024 naar Rusland voor de top India-Rusland, en had datzelfde jaar een tweede ontmoeting met president Poetin tijdens een bilaterale bijeenkomst in de marge van de BRICS-top in Kazan op 23 en 24 oktober 2024. In een poging om de internationale verontwaardiging tegen te gaan (het bezoek van premier Modi in juli viel samen met een aanval op een kinderziekenhuis in Oekraïne) en om India's evenwichtsoefening voort te zetten, bracht Modi in augustus 2024 een bezoek aan Kiev, zonder overigens een actievere rol in het vredesproces op zich te nemen. Tijdens de "Summit of the Future" van de VN op 23 september 2024 had premier Modi opnieuw een ontmoeting met president Zelensky. Dankzij aanzienlijke inkomsten uit de verkoop van olie wil Rusland nu meer dan ooit handel drijven met India om interessante goederen aan te kopen en te importeren, met name goederen met toepassingen voor tweeërlei gebruik of voor gebruik op het slagveld.

2.2.3. **De betrekkingen tussen India en de VS** worden gekenmerkt door een zekere strategische continuïteit en hebben onder de afgelopen vijf Amerikaanse regeringen een opwaartse trend doorgemaakt. Onder de nieuwe Amerikaanse regering valt nog te bezien hoe de verbintenissen op het gebied van technologieoverdracht en de bestaande veiligheids-afspraken tussen de VS en India zich zullen ontwikkelen indien wederzijdse tarieven worden opgelegd, en wat de impact zal zijn van de verminderde spanningen tussen India en China. India en de VS hebben het gastheerschap van de **Quad-top** van 2025 geruild, zodat deze nu in India zal worden gehouden. De regering in New Delhi bewandelt een dunne lijn als het gaat om China: enerzijds volgt zij het krachtige standpunt van de Quad-landen tegenover China's assertieve gedrag in de Indo-Pacifische regio en de Zuid-Chinese Zee en ten aanzien van Taiwan, en anderzijds wil zij de directe confrontatie vermijden om verdere spanningen aan de grens te voorkomen.

3. **De betrekkingen tussen de EU en India**

3.1. *Geschiedenis van het strategisch partnerschap EU-India*

3.1.1. **De bilaterale betrekkingen tussen de EU en India dateren van begin jaren 1960**: India was in 1962 een van de eerste landen die diplomatieke betrekkingen met de Europese Economische Gemeenschap aanknoopte. De in 1993 ondertekende gezamenlijke politieke verklaring en de **in 1994 ondertekende samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en India** hebben de weg vrijgemaakt voor het aanhalen van de bilaterale banden.

3.1.2. **De eerste top tussen India en de EU vond in juni 2000 plaats in Lissabon** en tot dusver zijn er 16 topontmoetingen geweest. **De betrekkingen werden opgewaardeerd tot een "strategisch partnerschap"** tijdens de **5e top** India-EU, die in **2004** in Den Haag plaatsvond. Na de 6e top in New Delhi hebben de partijen het **gezamenlijk actieplan (JAP**, Joint Action Plan**)** aangenomen, dat de routekaart voor een strategisch partnerschap tussen India en de EU bevat.

([3]) https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-india-strategic-partnership-roadmap-2025_en.
([4]) https://www.eeas.europa.eu/eeas/joint-communication-indo-pacific_en.
([5]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021JC0030&qid=1653525883495.

3.1.3. Tijdens de **15e top India-EU**, die in **2020** in virtuele vorm werd gehouden, werd een **ambitieuze routekaart voor 2025** ([6]) aangenomen. De leiders besloten om het strategisch partnerschap tussen de EU en India te versterken, op basis van gedeelde beginselen en waarden zoals democratie, vrijheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten. Dat partnerschap moet concrete voordelen opleveren voor de bevolking van de EU en India. Er werd een overeenkomst inzake civiele samenwerking op het gebied van kernenergie ondertekend, en een andere overeenkomst, over samenwerking op het gebied van duurzame energie, werd met nog eens vijf jaar verlengd. Beide partijen hebben ook een "gezamenlijke verklaring over hulpbronnenefficiëntie en circulaire economie" uitgebracht. Voorts hebben de EU en India gezamenlijke verklaringen aangenomen om de inspanningen op het gebied van connectiviteit, water en hulpbronnenefficiëntie op te voeren, waarbij gebruik wordt gemaakt van een op de circulaire economie gebaseerde aanpak.

3.1.4. Ter gelegenheid van het **eerste bezoek** van Ursula von der Leyen **aan India als voorzitter van de Europese Commissie, in april 2022**, werd de **Handels- en Technologieraad (TTC) EU-India** opgericht als coördinatieplatform om belangrijke uitdagingen op het gebied van handel, betrouwbare technologie en veiligheid aan te pakken. De **eerste ministeriële bijeenkomst van de TTC** vond in mei 2023 in Brussel plaats. De jaarvergadering van 2024 is gehouden op 28 februari 2025 tijdens het bezoek van de voltallige Europese Commissie aan Delhi. In november 2023 werd een memorandum van overeenstemming over halfgeleiders ondertekend. In 2025 zat India samen met Frankrijk de AI-actietop voor.

3.2. *Strategisch partnerschap EU-India*

3.2.1. Het **strategisch partnerschap tussen de EU en India**, dat in 2024 20 jaar bestond, heeft onlangs een impuls gekregen door de belangstelling van India om een multipolaire wereld te cultiveren en de samenwerking met de EU op te voeren. De brede **bilaterale portefeuille**, die is opgenomen in de **routekaart tot 2025, blijft zich uitbreiden** en is voornamelijk gericht op samenwerking op het gebied van handel, de groene transitie, innovatie en de digitale transformatie, connectiviteit en veiligheid en defensie, met inbegrip van samenwerking op het gebied van ruimtevaart. Niettemin brengt het nauwe partnerschap van de EU met India zo zijn eigen **uitdagingen** met zich mee, met name het protectionisme van India, zijn reeds lang bestaande partnerschap met Rusland en de mensenrechten.

3.2.2. Tijdens hun ontmoeting in Delhi hebben voorzitter Von der Leyen en de overige Europese commissarissen gesproken over de **strategische agenda EU-India** en verbonden zij zich ertoe dit partnerschap naar een hoger niveau te tillen, voortbouwend op het strategisch partnerschap tussen India en de EU, dat al 20 jaar bestaat, en de samenwerkingsovereenkomst tussen India en de EG, die al meer dan 30 jaar bestaat. Voorts herhaalden zij hun verbintenis om een vrije, open, vreedzame en welvarende Indo-Pacifische regio te promoten op basis van het internationaal recht en wederzijds respect voor soevereiniteit en vreedzame beslechting van geschillen, geschraagd door doeltreffende regionale instellingen. India toonde zich ingenomen met het voornemen van de EU om zich aan te sluiten bij het initiatief voor de Indische en Stille Oceaan (IPOI).

3.2.3. De uitvoering van de **Global Gateway-strategie** heeft al geleid tot aanzienlijke financiële steun voor de ontwikkeling van groene technologie, stedelijke infrastructuur en watervoorziening.

3.2.4. **Connectiviteit: het connectiviteitspartnerschap tussen de EU en India** ([7]) is van start gegaan tijdens de bijeenkomst van leiders van India en de EU in **mei 2021**. De aandachtsgebieden zijn vervoer, digitalisering, energienetwerken en de stroom van mensen, goederen, diensten, gegevens en kapitaal. In de marge van de top van de G20-leiders in New Delhi in september 2023 kondigden de leiders van India, de EU, Frankrijk, Duitsland, Italië, Saudi-Arabië, de VAE en de VS een memorandum van overeenstemming aan waarin zij zich ertoe verbinden samen te werken aan de ontwikkeling van een nieuwe **economische corridor India–Midden-Oosten–Europa (IMEC)**, waarbij partners uit het Midden-Oosten en Zuid-Azië in feite worden geïntegreerd in een gemeenschappelijke geo-economische architectuur. Het project bestaat uit twee corridors, één die Europa met de Golf verbindt en één die de Golf met India verbindt, die spoorverbindingen, elektriciteits- en datakabels en pijpleidingen voor de export van waterstof zullen omvatten. De corridors zullen ook in verbinding staan met Israël en Jordanië, hoewel deze landen de IMEC-overeenkomst niet hebben ondertekend.

3.2.5. **De samenwerking tussen de EU en India op het gebied van klimaatverandering** krijgt gestalte binnen de bredere context van gemeenschappelijke verbintenissen in internationale overeenkomsten, zoals de Overeenkomst van Parijs van 2015. Met **de op twee na grootste CO_2-uitstoot ter wereld** is de transitie van India naar groene energie van vitaal belang voor de rest van de wereld. De ambities van India op het gebied van hernieuwbare energie zijn exponentieel toegenomen en het land legt sinds de nationale begroting 2023 sterk de nadruk op de productie van groene energie. Steenkool blijft echter de belangrijkste energiebron van het land. India alleen al zal de komende decennia 25 % van de wereldwijde toename van de vraag naar energie voor zijn rekening nemen. India is nu al de **op twee na grootste energie-importeur** ter wereld, na China en de VS.

([6]) https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-india-strategic-partnership-roadmap-2025_en.
([7]) https://www.consilium.europa.eu/media/49522/eu-india_connectivity-factsheet_2021-05-final.pdf.

3.2.6. In 2016 hebben de EU en India het partnerschap voor schone energie en klimaat (CECP) tussen de EU en India ([8]) opgericht, dat de toegang tot en de verspreiding van schone energie en klimaatvriendelijke technologieën bevordert en onderzoek naar en de ontwikkeling van innovatieve oplossingen aanmoedigt. De huidige samenwerkingsgebieden omvatten activiteiten op het gebied van offshore-windenergie, zonnepanelen op daken en zonneparken, integratie van hernieuwbare energie en opslag, slimme netwerken, biobrandstoffen en energie-efficiëntie in gebouwen.

3.3. *Vrijhandelsovereenkomst*

Op 17 juni 2022 heeft de Europese Unie de onderhandelingen met India ([9]) over een vrijhandelsovereenkomst hervat, en afzonderlijke onderhandelingen over een investeringsbeschermingsovereenkomst en een overeenkomst inzake geografische aanduidingen (GA's) opgestart.

3.3.1. De **onderhandelingen over investeringsbescherming** hebben tot doel investeerders van beide partijen een voorspelbaar en veilig investeringsklimaat te bieden door afspraken te maken over:

— non-discriminatie;

— bescherming tegen onteigening zonder compensatie en tegen oneerlijke behandeling van investeerders en hun investeringen, met behoud van het recht om regelgeving vast te stellen;

— de overdracht van rendementen.

3.3.2. De tiende ronde van de onderhandelingen over de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en India heeft plaatsgevonden **van 10 t/m 14 maart 2025 in Brussel**, met besprekingen over handel, investeringen en geografische aanduidingen.

4. **Nu en in de toekomst**

4.1. *Stand van zaken*

4.1.1. De Europese Unie en India hebben op **22 november 2024** in Brussel de **5e toetsingsvergadering van hun strategisch partnerschap** gehouden. De EU-delegatie werd geleid door Simon Mordue, adjunct-secretaris-generaal voor economische en mondiale aangelegenheden van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO), de Indiase delegatie door Tanmaya Lal, secretaris (West), ministerie van Buitenlandse Zaken.

4.1.2. Het 10e overleg over buitenlands en veiligheidsbeleid tussen de EU en India en het 10e energiepanel EU-India vonden dan weer plaats op 21 november 2024.

4.1.3. Tijdens deze vergaderingen kwam het volledige spectrum van de bilaterale samenwerking tussen India en de EU aan de orde, evenals de uitvoering van de gedetailleerde toezeggingen die zijn gedaan in het document India-EU Strategic Partnership: A Roadmap to 2025 ([10]). De besprekingen gingen ook over de toekomstige prioriteiten voor de banden tussen de EU en India en manieren om de betrekkingen een nieuwe impuls te geven. De toezegging van voorzitter Von der Leyen, in de politieke beleidslijnen voor 2024-2029, om een nieuwe strategische agenda EU-India te ontwikkelen, werd toegejuicht.

4.1.4. Tijdens de vergaderingen kwam een breed scala aan onderwerpen ter sprake, waaronder economische veiligheid, de groene transitie, samenwerking op het gebied van defensie en veiligheid, **migratie**, mobiliteit, het **connectiviteitspartnerschap tussen de EU en India**, de **Global Gateway** en de **IMEC**. Andere onderwerpen waarover de partijen hebben gesproken zijn de bevordering van de samenwerking op het gebied van innovatie, wetenschap en technologie — met inbegrip van positieve ontwikkelingen in het kader van de Handels- en Technologieraad EU-India — en mogelijkheden om de interpersoonlijke contacten op het gebied van onderwijs en onderzoek te intensiveren.

([8]) https://www.cecp-eu.in/.
([9]) https://policy.trade.ec.europa.eu/news/eu-and-india-kick-start-ambitious-trade-agenda-2022-06-17_en.
([10]) https://www.consilium.europa.eu/media/45026/eu-india-roadmap-2025.pdf.

4.1.5. Ook werd de balans opgemaakt van de lopende onderhandelingen over de **vrijhandelsovereenkomst**, de investeringsbeschermingsovereenkomst en de overeenkomst inzake geografische aanduidingen: zaken waaraan beide partijen veel belang hechten. India en de EU waren ingenomen met de multilaterale samenwerking en spraken hun waardering uit voor de regelmatige bilaterale dialoog over economische kwesties, onder meer over **veerkrachtige toeleveringsketens** in het kader van de Handels- en Technologieraad. Dit alles werd besproken tijdens de **tweede ministeriële bijeenkomst van de Handels- en Technologieraad in New Delhi op 28 februari 2025**.

4.1.6. De EU en India toonden zich verheugd over hun partnerschap inzake mondiale aangelegenheden, nauwere samenwerking in het multilaterale systeem (met inbegrip van de G20) en humanitaire kwesties, waaronder rampenrisicobeheer in derde landen. Terrorisme en gewelddadig extremisme in al hun vormen en uitingen, met inbegrip van grensoverschrijdende aanvallen, werden door beide partijen ondubbelzinnig veroordeeld.

4.1.7. Ook onderstreepten zij het belang van het strategisch partnerschap tussen India en de EU voor de aanpak van mondiale uitdagingen, vooral in het licht van recente geopolitieke ontwikkelingen. Ze herhaalden hun gezamenlijke inzet voor de bevordering van een vrije, open, inclusieve, vreedzame en welvarende Indo-Pacifische regio. India toonde zich ingenomen met de toenemende betrokkenheid van de Europese Unie in de regio.

4.1.8. Zowel India als de EU zetten zich in voor een eerlijke, inclusieve en op regels gebaseerde internationale handel. Desalniettemin hebben de EU en India momenteel een geschil binnen de Wereldhandelsorganisatie (WTO) over de Indiase tarieven voor bepaalde Europese informatie- en communicatietechnologieën (ICT). Een WTO-panel oordeelde in 2023 dat deze tarieven in strijd waren met de WTO-regels ([11]). In december 2023 tekende New Delhi beroep aan tegen deze uitspraak, hoewel de Beroepsinstantie al enkele jaren geen beroepszaken meer behandelt. Op **28 november 2024** is de Europese Commissie in WTO-verband met India in overleg getreden om te trachten dit geschil op te lossen. Hoewel de WTO-overlegfase op 10 februari 2025 is afgelopen, zijn er geen aanwijzingen dat de EU vergeldende handelsmaatregelen tegen India zal nemen ter uitvoering van Verordening (EU) nr. 2021/821 inzake de naleving van de handelsvoorschriften ([12]).

4.1.9. **De 11e bijeenkomst in het kader van de mensenrechtendialoog tussen India en de EU vond op 8 januari 2025 plaats in New Delhi** en bevestigde de gedeelde beginselen van democratie, vrijheid en rechtsstaat. Er werd een breed scala aan onderwerpen besproken, waaronder burgerrechten en politieke rechten, sociale en economische rechten en vrijheid van meningsuiting, zowel online als offline. Specifieke aandachtsgebieden waren gendergelijkheid, LHBTQI +-rechten, kinderrechten, empowerment van vrouwen, de uitbanning van alle vormen van discriminatie, en vrijheid van godsdienst en overtuiging, evenals de vrijheid van vergadering en vereniging. Beide partijen waren het erover eens dat de onafhankelijkheid en diversiteit van maatschappelijke organisaties moet worden gewaarborgd en dat journalisten en andere stakeholders moeten worden beschermd. Zij spraken ook over actuele thema's, zoals technologie en mensenrechten, de rechten van migranten, en de rol van bedrijven bij de handhaving van de mensenrechten, rekening houdend met waardeketens en de aangescherpte "due dilligence"-verplichtingen uit hoofde van de richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven.

4.2. *Een rol voor het maatschappelijk middenveld bij de werkzaamheden met betrekking tot India*

4.2.1. Het besluit om een rondetafelconferentie EU-India op te richten werd genomen tijdens de ministeriële bijeenkomst EU-India in Helsinki in december 1999, waarna het werd bekrachtigd tijdens de eerste top EU-India in Lissabon in juni 2000.

4.2.2. De rondetafelconferentie bestond uit 30 vertegenwoordigers van het Indiase en het Europese maatschappelijk middenveld (15 van elke partij). Ze werd opgezet als een permanent forum voor discussie en dialoog op het niveau van het maatschappelijk middenveld over alle kwesties die verband houden met de betrekkingen tussen de EU en India, met een bredere horizon en een informelere aanpak dan op officieel niveau mogelijk is. De rondetafelconferentie is twaalf keer bijeengekomen, voor het laatst in 2008, en de conclusies van de bijeenkomsten hadden de vorm van aanbevelingen voor de topontmoetingen tussen de EU en India. In de loop der jaren is de dialoog echter minder doeltreffend geworden vanwege de verschillen in herkomst van de deelnemers en hun representativiteit, zodat de rondetafelbijeenkomsten werden stopgezet.

([11]) https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds582_e.htm.
([12]) https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.

4.2.3. Na afloop van een vergadering op 15 oktober 2024 met Z.E. Saurabh Kumar, ambassadeur van India in België en Luxemburg, kregen de voorzitter van de afdeling REX en de rapporteur van het onderhavige advies bijval voor hun idee de belangstelling van het Indiase maatschappelijk middenveld te wekken om de rondetafelconferentie EU-India zo mogelijk nieuw leven in te blazen. Het nieuwe partnerschap tussen de EU en India moet bijdragen aan de ratificatie en tenuitvoerlegging van de belangrijkste IAO-verdragen en aan de geleidelijke terugdringing van zwartwerk. In ieder geval moet het maatschappelijk middenveld in India en de EU structureel betrokken worden bij de onderhandelingen over een vrijhandelsovereenkomst. Tot slot moet het vrijhandelsakkoord een ambitieus hoofdstuk bevatten over handel en ontwikkeling en over arbeidsrechten en klimaat- en milieubescherming, met een structurele toezichthoudende en adviserende rol voor maatschappelijke organisaties ende sociale partners, aan beide zijden.

Brussel, 26 maart 2025.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Oliver RÖPKE